

Remissvar
Avsändarens ärendenummer:
2025/132

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
E-post:
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: li.jl@regeringskansliet.se

Vårt ärendenummer: 2025/132
Ert ärendenummer: LI2024/02074

2025-11-25

Ang. Remiss av Förhandsbedömning av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (SJV Utvärderingsrapport 2025:9)

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) har mottagit rubricerad remiss av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet för yttrande.

Tillväxtanalys delar i stort utredningens bedömningar och slutsatser. Vi finner det inte effektivt att införa de finansieringsinstrumenten som remissen behandlar. En grundläggande förutsättning inom finansiering handlar om låntagarnas återbetalningsförmåga, vilket i sin tur baseras på deras lönsamhet. Lönsamheten inom svenskt jordbruk är låg. Införandet av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken bedöms därför inte vara en effektiv metod att ta sig an grundproblematiken. Vi är eniga med utredningen om att det långsiktigt snarare handlar om lönsamhetsförbättrande åtgärder, exempelvis minskad administrativ börda och översyn av kostnadsdrivande regelkrav.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress
Studentplan 3
831 40 Östersund

Kontakt
010-447 44 00
info@tillvaxtanalys.se

www.tillvaxtanalys.se
Org. nr 202100-6164

Tillväxtanalys vill även lyfta fram några kompletterande reflektioner.

- Utredningen nämner att snittåldern på lantbrukare i Sverige är 60 år. Satt i relation till vårt säkerhetspolitiska läge, med efterföljande nationella ambitionshöjningar om självförsörjningsgrad och beredskapsperspektiv, framstår betydelsen av goda förutsättningar för nyinträden och generationsskiften som en alltmer aktuell svensk frågeställning.
- I utredningen refereras en nyligen publicerad utvärdering av de nationella handlingsplanerna kopplade till den svenska livsmedelsstrategin. Bland annat jämförs avkastningen från eget kapital inom livsmedelskedjan mellan Sverige och en grupp höginkomstländer.¹ Skillnaden är anmärkningsvärd – Sverige stannar på ungefär hälften så stor avkastning som jämförelseländerna. En fördjupad studie om bakomliggande orsaker förefaller i sammanhanget relevant.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytiker Jörgen Lithander. I ärendets handläggning har även avdelningschef Håkan Gadd medverkat.

Sverker Härd
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100-6164

¹ Se avsnitt 3.4.1 i Svensson A, Lenefors L, Hansson Borg, A & Nguyen LH, (2025), "Utvärdering av livsmedelsstrategin – en bedömning av de nationella handlingsplanernas resultat och effekter under perioden 2017–2023". Utvärderingsrapport 2025:4. Jordbruksverket.